

۱۴۶۳ هـ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شایسته خدمات صفت کرد مُکری و مُتّل داری

تألیف، مردم آوردی و تدوین:

سوزان کلهری

جهاندار مظاہری

سروشناسه	: کلهری، سوزان، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: شناخت خدمات صنعت گردشگری و هتل داری / تألیف، گردآوری و تدوین سوزان کلهری، جهاندار مظاہری.
مشخصات نشر	: تهران: مهکامه، ۱۳۹۵ .
مشخصات ظاهری	: ۱۴۳ ص: جدول؛ $5/14 \times 5/21 \times 5/21$ س.م
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۲۷-۸۹-۶
و ضمیمه فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: هتل ها و مسافرخانه ها -- مدیریت -- گردشگری
موضوع	: Hotel management
موضوع	: صنعت مهمانداری -- مدیریت
موضوع	: Hospitality industry -- Management
موضوع	: گردشگری -- مدیریت
موضوع	: Tourism -- Management
دانشناسه افزوده	: مظاہری، جهاندار، ۱۳۳۲ -
رده بندی کثره	: TX911.3/۴۱۱۱۳/۴۱۳۹۵
رده بندی دیوبی	: ۶۴۷/۹۴
شماره کتابشناسی	: ۴۴۶۷۴۵۳

نام کتاب: شناخت خدمات صحت هتل داری
تألیف، گردآوری و تدوین: سوزان شهره جهاندا. مظاہری

ناشر: مہکامہ

ناظر چاپ: بهزاد ربیعی فراهانی

طرح جلد: حسین مبینی پور

ویراستار: الہہ عین بخش

صفحة آراء: الوجه

لستوگرافی؛ باخته

چاپ و صحافی: اصلاحات

نوبت حاب: حاب اوا / ۱۳۹۵

١٠٠٣

قہرمان

شماره شادک: ۴-۸۹-۷

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

مراکز پخش: ۱- تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، نرسیده به لبافی نژاد، کوچه انصوری پلاک ۱۰، طبقه دوم،

en_mahkame@yahoo.com
www.mahkameh.com

فکس: ٥٠٩-٦٦٩٦١٥٠٩

تلفن: ٦٦٤٩٧٠٥٠ - ٦٦٤٨٨٢٠٣

پست الکترونیکی:

نمایندگی‌های شهرستان:

- ۱- اهواز: خیابان حافظ، بین سیروس و نادری، کتابفروشی رشد، تلفن: ۰۶۱۳۲۲۱۷۰۰۰-۳
- ۲- مشهد: خیابان سعدی، پاساز مهتاب، کتابفروشی درخشش، تلفن: ۰۵۱۳۲۲۵۱۹۲۳
- ۳- اصفهان: خیابان چهارباغ عباسی، مجتمع چهارباغ، زیرزمین پلاک ۲۶، تلفن: ۰۳۱۳۲۲۴۸۸۵۶
- ۴- بیزد: خیابان فرخی، جنب مجتمع ستاره، کتابفروشی فدک، تلفن: ۰۳۵۳۶۲۲۷۷۸۵
- ۵- شیراز: خیابان ملاصدرا، نیشن خلیلی، کتابفروشی خوارزمی، تلفن: ۰۷۱۳۶۴۷۳۷۷۲۱
- ۶- تبریز: فلکه دانشگاه، استادی خیابان دانشگاه، کتابفروش، علامه، تلفن: ۰۴۱۳۲۲۴۱۶۶۹

فهرست محتوا

۷	پیشگفتار
۱۱	مقمه
۱۳	فصل اول / خدمات صنعت گردشگری
۱۵	پس زمینه‌ی هتل
۱۵	شناخت ارکان صنعت گردشگری (توریسم)
۱۶	رکن اول، منابع طبیعی
۱۶	رکن دوم، زیرساخت‌ها (املاک، بیرونی)
۱۶	رکن سوم، حمل و نقل (زمینی آبی، هوایی)
۲۱	مقررات هواپیمایی The Airline Regulation Act
۲۲	قانون حذف مقررات هواپیمایی The Airline Deregulation Act ^{۱۹}
۲۴	رکن چهارم، روحیه‌ی مهمان‌نوازی و منابع فرهنگی
۲۵	کانال‌های توزیع خدمات (سرویس)
۲۶	توزیع مستقیم Direct Distribution
۲۷	توزیع غیر مستقیم Indirect Distribution
۳۲	بخش خصوصی و دولتی در بحث توزیع
۳۵	فصل دوم / خدمات صنعت هتلداری
۳۷	پس زمینه‌ی گفتار
۳۷	هتل‌شناسی؛ (تاریخچه)
۳۷	بررسی ریشه‌ی تاریخی در اروپا

۳۹	بررسی ریشه‌ی تاریخی در امریکا
۴۵	مفهوم هتل و تعریف آن
۴۶	تقسیمات هتل
۴۸	طبقه‌بندی هتل و انواع آن
۶۱	قانون و مقررات هتل داری در ایران
۶۱	مقررات مربوط به درجه‌بندی و نظارت بر مهمانخانه‌ها و تأسیسات مهمانخانه‌های جده
۶۳	مقررات انتظامی
۶۳	بیما ای‌های زومی و مسری
۶۴	بیماری سافل و افوت آن‌ها
۶۵	ورود و خروج مد افران
۶۵	مقررات بهداشتی و مواد اندیشه
۶۵	مقررات مالی
۶۶	مقررات و قوانین گمرکی
۶۶	نرخ
۶۶	حقوق مشتری در هتل
۶۶	وظایف مشتری
۶۷	رزرواسیون
۶۷	شرایط و مدت اجاره
۶۸	پانسیون
۶۸	فسخ قرارداد
۶۹	مسئولیت هتل در مقابل اشیای متعلق به مسافران
۷۰	پرداخت صورتحساب
۷۰	حقوق هتل دار در موارد عدم پرداخت صورتحساب
۷۴	انواع بوتیک هتل
۸۱	مالکیت و مدیریت در هتل
۸۱	مورد اول: مالکیت مستقل

۸۳.	مورد دوم: حق امتیاز یا فرانشیز Franchise
۸۷.	مورد سوم: قرارداد مدیریت Management Contract
۸۹.	تعهدات مالی مشمول در قرارداد مدیریت
۹۲.	اقسام مالکیت و وظایف مالک
۹۵.	وظایف اولیه
۹۵.	وظایف ثانویه
۹۸.	سازمان هتل به عنوان یگانه شهر
۹۹.	عامل هتل در سازماندهی یک هتل
۱۰۱.	انواع شکلیات سازمانی هتل
۱۰۱.	(۱) سازمان یک بن با سرویس‌دهی محدود
۱۰۳.	(۲) سازمان بیمه اقتصادی
۱۱۹.	فصل سوم / خدمات پشتیبانی در هتل
۱۲۱.	پس زمینه‌ی گفتار
۱۲۱.	اهمیت بخش فنی - مهندسی به عنوان خدمه پشتیبانی در هتل
۱۲۲.	آب و فاضلاب
۱۲۲.	مشخصات آب
۱۲۵.	سیستم دفع فاضلاب ساختمان
۱۲۷.	سیستم‌های حرارت مرکزی (گرمایشی)
۱۲۸.	۱. حرارت مرکزی با آب گرم
۱۲۸.	۲. حرارت مرکزی با بخار آب
۱۲۹.	۳. حرارت مرکزی با هوا گرم
۱۲۹.	۴. حرارت مرکزی تشعشعی
۱۲۹.	محاسبات بار گرمایی ساختمان
۱۳۰.	انواع پمپ‌ها از نظر ساختمانی
۱۳۰.	تقسیم‌بندی توربو پمپ‌ها
۱۳۰.	دیگ‌های آب گرم

۱۳۳.....	دماسنجهای و یا ترمومترها
۱۳۴.....	ترموستات‌های کنترل‌کننده‌های دما
۱۳۵.....	سیستم سرمایشی (تبرید)
۱۳۶.....	چیلر
۱۳۹.....	تهویه‌ی مطبوع
۱۴۰.....	باع سیستم‌های تهویه‌ی مطبوع
۱۴۱.....	مشیع، مأخذ

این دستار به قصد آشنایی علاقهمندان صنعت گردشگری و هتل‌داری گردآوری شده و حاصل ماله‌ای سجره مطالعاتی است که در راستای علم‌آموزی به مخاطبان انجام شده است. به عبارتی، ماله نکرده‌ایم اگر توسعه‌ی رشته‌ی هتل‌داری در دانشگاه جامع علمی - کاربردی را در جایگاه یک مقطع تحصیلی از کاردانی تا عالی، نشانی کوچک و ماندنی بدانیم از دکتر عالیت خود در این عرصه. شاهدان معتبر آن نیز فارغ‌التحصیلان و شاغلان را می‌دانند. رشته‌اند که مایه‌ی افتخار ما هستند و نام ما را همیشه زنده نگه خواهند داشت.

چارچوب این کتاب منطبق با سرفصل‌های دانش‌گاه طراحی و تدوین شده که بتواند منبع درسی و اطلاعاتی مناسبی برای مخاطر خود باشد؛ یعنی افرادی که علاقه‌مندند هتل را قبل از تجربه کردن بشناسند تا عنای بازهای به این تجربه داده و آگاهانه صنعتی را در کثیر صنایع دیگر تحت عنوان صنعت رویس با دیدگاه یک مطلع بشناسند و برای آینده خود تصمیم بگیرند و انتخاب شناسی تحصیلی جدیدی را به انتخاب‌های خود اضافه کنند، به همین دلیل، شکل تیره، آن به ترتیب زیر است:

۱. مخاطبان؛ با توجه به ویژگی‌های هر یک، مطابق جدول زیر قابل استفاده خواهد

مقطع	عنوان رشته	عنوان درس	نوع کاربری	نوع مخاطب
کاردانی حرفه‌ای دانشگاه علمی - کاربردی	هتل داری	شناخت هتل و خدمات پشتیبانی	دوره‌ی تحصیلی	دانشجو
کاردانی حرفه‌ای دانشگاه علمی - کاربردی	خدمات گردشگری	شناخت تأسیسات گردشگری	دوره‌ی تحصیلی	دانشجو
کاردانی حرفه‌ای دانشگاه علمی - کاربردی	مدیریت امور تشریفات	شناخت زیرساخت‌ها در سفرهای تشریفاتی	دوره‌ی تحصیلی	دانشجو
کارشناسی حرفه‌ای دانشگاه علمی - کاربردی	مدیریت هتل داری	شناخت خدمات صنعت گردشگری	دوره‌ی تحصیلی	دانشجو
کارشناسی پیوسته‌ی دانشگاه آزاد و علامه طباطبائی	مدیریت هتل داری	الاشایی با انواع تأسیسات اقامتی و پذیرایی و نشکنی‌تران	دوره‌ی تحصیلی	دانشجو
کوتاه‌مدت تحت نظارت سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	مدیریت هتل داری	شناخت صنعت گردشگری	دوره‌ی آزاد	فراگیران
علاقه‌مندان به اشتغال در انواع واحدهای اقلتی و بیزیانی، کارآفرینان، سرمایه‌گذاران و صاحبان کسب و کار در رشته‌ی هتل داری و گردشگری				

۲. محتوا: شکل ارائه‌ی مطالب با توجه به مخاطبان و نوع ارجاع به ترتیب زیر طبقه‌بندی شده است:

- ❖ فصل اول: خدمات صنعت گردشگری (توریسم)
- ❖ فصل دوم: خدمات صنعت هتل داری
- ❖ فصل سوم: خدمات پشتیبانی در هتل

۳. راهنمای استفاده: با توجه به نیاز مخاطبان و بهره‌مندی بیشتر از محتوای این کتاب، شیوه‌ی استفاده از مطالب به شکل زیر توصیه می‌شود:

۱- کلیه‌ی فصول ویژه‌ی دانشجویان مقاطع کاردانی حرفه‌ای رشته‌ی هتل داری

دانشگاه جامع علمی - کاربردی و سایر علاوه‌مندان و صاحبان کسب وکار و سرمایه‌گذاران بخش هتل‌داری و گردشگری

۲- فصول اول و دوم ویژه‌ی دانشجویان مقاطع:

❖ کارشناسی حرفه‌ای رشته‌ی مدیریت هتل‌داری دانشگاه جامع علمی - کاربردی

❖ کارداشی حرفه‌ای رشته‌ی خدمات گردشگری دانشگاه جامع علمی - کاربردی
کارداشی حرفه‌ای رشته‌ی مدیریت امور تشریفات دانشگاه جامع علمی - کاربردی

❖ ناره‌سازی رشته‌ی مدیریت هتل‌داری دانشگاه آزاد اسلامی و علامه طباطبائی

❖ فراغیران درجه‌ی مدیریت هتل‌داری مربوط به دوره‌های کوتاه‌مدت تحت نظارت سازمان حسابداری

۴- دستاوردها و توانمندی‌ها: مباحث این کتاب پس از مطالعه‌ی محتوای هر بخش، به توانمندی‌های زیر دسترس می‌باشد:

۱. تشخیص عوامل مؤثر در ارائه‌ی خدمات
۲. تشخیص ویژگی‌های محصولات صنعت
۳. توانایی تمایز انواع ارائه‌دهندگان خدمات

۴. توانایی تشخیص انواع ساختارهای تشکیلاتی در انواع واحدی ارائه‌دهنده‌ی سرویس در ابعاد بین‌المللی

۵. آشنایی با خدمات زیرساختی و پشت صحنه‌ی عوامل سرویس در انواع واحدهای اقامتی و پذیرایی.

سوزان کلهری و جهاندار مظاہری

کارشناسی ارشد مدیریت بین‌المللی هتل‌داری

دانشگاه استراتکلاید - اسکاتلند

در دهه ۱۹۷۰، در کشور آسپانیا بین خاص و عام شعاری با این مضمون بر سر زبان‌ها افتاد:

Be nice to Tourists, they are your bread and butter.

توجه به صنعت گردشگری چیزی نیست جز توجه به آنچه چرخه‌ی اقتصادی یک کشور را فعال می‌نماید. بیان آن، توسعه و رشد آن را موجب می‌شود. این امر زمانی تحقق می‌باید که آن کشور تواند محصولات صنعت گردشگری به گونه‌ای عمل کند که نه تنها گوی رصیت ۱۱ هزار یونیت منطقه‌ای برباید، بلکه در دور دست‌ها نیز رغبت و انگیزه‌ی وصف‌نایاب ری در عاملان خرد فراهم آورد.

چرخ صنعت گردشگری می‌گردد و خط تولید و توزیع محصولاتی را به بازار عرضه می‌کند که دارای ویژگی‌های مخصوص به خود است. شاید همین ویژگی‌ها باعث متمایز شدن آن از محصولات دیگر صنایع باشد. این محصولات هم خدماتی است هم تولیدی.

این کتاب قصد دارد به تشریح و توصیف این محصولات و خط تولید این صنعت پیردازد تا جویندگان را به مقصد برساند. منظور از مقصد اهدافی است که با مطالعه‌ی جزء به جزء هر فصل راههای رسیدن به آن‌ها باز می‌شود.

شناخت هر یک از این راهها کمک می‌کند که تفکر تولید در جویندگان پرورش یابد و با شناخت صنعت، بتوانند از ابزار کار به خوبی استفاده کنند و کسب و کار پر رونقی را با تکیه بر علم و مهارت ایجاد کنند. بسیاری از کشورهای دنیا سالیان دراز از این ابزار به خوبی استفاده کرده‌اند و با آنکه داشته‌ای به فراوانی و رونق اقتصادی

رسیده‌اند. اکنون این ایران است که با حداکثر داشته‌ها باید به حداکثر فراوانی دست یابد و جویندگان فهیم و هوشمند این صنعت بهزودی سرعت چرخش اقتصادی را با تمام ظرفیت‌ها بالا خواهند برد و دریچه‌های فروش محصولات آن را بیش از پیش به سودهای کلان خواهند رسانید.

به امید کامیابی در رسیدن به آرزوهای ممکن

سوزان کلهری، بهار ۱۳۹۵